

ФИНАЛЪТ НА «МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ» — РУСЕ

Третата и последна седмица от фестивала, който отдавна си е спечелил голяма популярност, е вече зад нас. Това неизбежно тласка към необходимите обобщения, към проблемите, сравненията и прогнозите. Да споделим обаче преди това някои конкретни впечатления от концертите.

Безспорно постижение бе изпълненият от з. а. Минчо Минчев Концерт за цигулка и оркестър от Менделсон. Той бе съпроводен от Симфоничния оркестър на русенската държавна филхармония с диригент з. а. Алин Найденов. За съжаление в останалата част от концерта русенци се представиха под възможностите си.

Приятна бе и срещата с гостите от Франция: Оперно-симфоничния оркестър от Нанси с диригент Жером Калтенбах и двамата много обаятелни солисти, Иван Шифоло — виолончело, и Серж Данген — кларнет. Първият остави прекрасни впечатления в изпълнението на интересния Концерт за виолончело и оркестър от Анри Дютийо. Още по-силна индивидуалност срещнахме в лицето на кларнетиста Серж Данген — професор в Консерваторията на Метц, който изпълни Концерт за кларнет и оркестър от Арон Копланд. Данген изнесе в Новата изложбена зала на Русе и рецитал, където в сътрудничество с отличния пианист Бернар Лъбруж показа още веднъж своята изтънчена чувствителност и едно нелишено от хедонизъм усещане за интерпретация с виртуозно-небрежен жест на майстор, който си играе безгрижно с инструмента и без усилие подчинява на своето наистина приятна музичиране един стилив диапазон от Скарлати до „лукусозия“ — укротен или игрив — маниер, който спира в подстъпите към истинския джаз. С такъв вид акцентирание върху удоволствието от музичирането и с тематично-единни програми бяха издържани

двете концертни вечери на оркестъра от Нанси. Ако например „Алброрада“ или Испанска рапсодия от Равел прозвучаха без достатъчно темперамент и блясък, то сюитата „Пелас и Мелизанда“ от Форе и особено „Бахус и Ариадна“ от Русел оставиха незабравими впечатления. Затова пък сравнително чуждо за възможностите и характера на оркестъра прозвуча „Балетна музика в памет на Стравински“ от Симеон Пиронков.

Хубави спомени остави мемориалната среща в Новата изложбена зала, която бе посветена на паметта на крупния български композитор Филип Кутев. За него говориха музиковедец Евгений Павлов и музикалният деятел Борис Хаджитанев, а след това бе изнесена кратка програма с песни от композитора. Може обаче да се съжالياва, че тази среща не бе добре опонестена и затова мина на някак „инкогнито“ за голяма част от русенската културна общност и за гостите на фестивала.

Смесени чувства остави и другият русенски колектив — Младешкият симфоничен оркестър с диригент Стефан Вачев. Съставен предимно от ученици на Средното музикално училище, притежаваш големи, но не достатъчно разкрити и използвани възможности, ентузиазирани, със своя възторжена публика от града и със самочувствие, този оркестър, изглежда, би се изкачил на по-високо стъпало в своето развитие, ако има едно по-убедително художествено и музикално ръководство. Фестивалът завърши с два концерта на Симфоничния оркестър на Румънского радио и телевизия с диригент з. а. Йосиф Конта. Очевидно нашите румънски гости имат свой характерен „профил“ на звучност и маниер на музичиране, имат именит диригент.

Накрая няколко по-обща съобщения. Не е само мое мнение-

то, че сегашният облик на фестивала е значително променен в сравнение с онова, което помним за него. Като че ли липсва празникът, фестивалният „аромат“. Като че ли имаме просто поредица от концерти — има по-малко от всекидневното и от представителността...

Мисля, че фестивалът трябва да излезе от някои вече познати свои рамки. Да почувствуват осезателно и специалните му гости, и случайните посетители на Русе, и високо интелгентната културна общност на града, и широката слушателска аудитория, че има събитие, че има център, че има кулминация на музикалния живот; също, че фестивалът има своя вътрешна „драматургия“, има предпочитана тематика и естетика.

Русенският фестивал едва ли може да тръгне по линията на онази неизбежна лятна развлекателност за туристи във ваканция, която се усеща като нюанс на варненския фестивал. Не му отива и един предимно образователен юбилеен или пък музикантско-системателен характер, какъвто имат доста „музикални дни“ в страната. Той не може да бъде и централен за страната, свърхпредставителен форум, „фестивален ритуал“ дори и само поради липсата на подходяща зала.

Следователно естественото поле за Русе остава в областта на новото. Затова градът има и традиции, и публика, и реални сегашни възможности. Новото като музика, като чувствителност, като изпълнителски имена и маниери, като различни други празнични събития на музикалната мисъл, фантазия, дръзновение, които биха дали внушителния облик на фестивала. Новото, което засега не е на заслуженото свое място.

ЛЮБОМИР КАВАЛДЖИЕВ